

102252

Det mest særpregede representantskapsmøte i LOs historie.

Representantskapsmøtet i LO i juni 1945 er sikkert det mest særpregede som er holdt. For første gang siden januar 1940 møttes nå representanter fra hele landet for å ta opp igjen de mange gamle tråder som ble så brutalt skåret over ved den tyske okkupasjon. I prinsippet var det representantene fra 1940 som møtte på ny, men etter så lang tid måtte det bli noe frafall i rekkene. De som hadde sviktet i det store oppgjøret, fikk ikke bli med, heller ikke de det var tvil om. Jeg var naturligvis spent på hvordan dette møtet ville forløpe. De som hadde vært utenfor landets grenser skulle stå til ansvar for en forsamling hvor de fleste hadde vært hjemme hele tiden, noen meget aktive i motstandsbevegelsen, andre nærmest lunkne og passive. Vi som kom utenfra hadde mange ganger diskutert denne konfrontasjon. Vi mente vi hadde gjort det så bra som det var mulig under de rådende forhold. Det måtte handles uten å ha noen demokratisk valgte forsamlinger å rådføre seg med, eller motta direktiver og vedtak fra. Nå var vi tilbake til organisasjonsdemokratiet, og var underlagt dette demokratis kritikk. Vi var for så vidt i samme stilling som de offentlige myndigheter som opererte utenfor landets grenser, med den forskjell at regjeringen hadde Elverums-fullmakten som støtte for sin virksomhet, og den kunne gis en bred fortolkning. Noen slik fullmakt fantes ikke for fagbevegelsen. Lars Evensen og jeg hadde riktignok i samtaler med pålitelige folk i sekretariatet, og det var de fleste, fått en slags fullmakt til å forberede overgangen til illegalitet hvis det ble nødvendig, men den var ikke skriftlig, og ikke votert over, da det ikke lot seg gjøre.

Gjensynet ble bedre enn jeg hadde ventet. Selvsagt var det noe kritikk, men det var vesentlig fra kommunistisk hold, og rettet mest mot LO-folk i Stockholm. Kritikken fikk ikke stor tilslutning i forsamlingen. For øvrig ble det bestemt at alle beretninger om krigstiden skulle forelegges førstkommande kongress, som ikke kunne holdes før våren 1946. For å være på den sikre siden, valgte representantskapet en granskingskomité til å se på alle disposisjoner ute og hjemme under krigen, og granske noen personer for deres handlinger under okkupasjonen. Som komitéens formann ble valgt stasjonsmester ved Oslo Ø, Hjalmar Larsen, som i okkupasjonsperioden gjorde en fremragende innsats. I et av de første sekretariatsmøter etter hjemkomsten foreslo jeg at hele sekretariatet med varamenn skulle stille sine plasser til disposisjon. Sekretariatet var valgt av kongressen, og egentlig var det bare den som hadde mandat til å endre sekretariatets sammen-

*Konrad Nordahl: Med LO for
frihet*